

K ANATOL
RAWCZUK

K АНАТОЛЬ
РАУЧУК

Anatol Krawczuk urodził się 15.04.1923 w Krzywej. Malował od dzieciństwa. W szkole podstawowej miał nauczycielkę, która pomagała mu rozwijać jego talent. Malował, wykonywał wycinanki, którymi przyozdabiano okna i ikony. W 1940 roku był skierowany na kursy do Domu Twórczości w Białymstoku. Uczył się najpierw u Bobowicza, później u Mikołaja Czuraby (1913-1998), jednego z najbardziej znanych współczesnych malarzy białoruskich. Jego szkoła i styl wyraźnie wpłynęły na twórczość Anatola Krawczuka. W czasie kursów odbył podróż po muzeach Mińska. Otrzymał również propozycję podjęcia nauki w Instytucie Sztuk w Witebsku, jednak trudna sytuacja materialna nie pozwoliła na urzeczywistnienie planów. W czasie wojny trafił do Prus (okolice Braniewa) na roboty przymusowe, pracował w cegielni. Po wojnie trafił do Łunińca na Polesiu. Tam w 1947 r. ożenił się z Olgą Korbut. Jego rodzinę wywieziono na Ural, gdzie Anatol pracował przy wycince lasu. Dopiero w 1956 r. wrócił do rodzinnej miejscowości Krzywa na Podlasiu. Zbudował dom dla swej żony i czwórki dzieci, w którym mieszka do dziś. Jednak malarstwo pozostało życiową pasją Anatola Krawczuka. Tworzył bez przerwy. Powstało setki obrazów, większość to płótna olejne. Nie ma domu w Krzywej, w którym nie wisiałby na ścianie obraz Krawczuka. Znany jest głównie jako malarz, ale swą wrażliwość na otaczający świat wyraża również w poezji. Mimo sędziwego wieku Krawczuk jest nadal twórcą czynnym, a przy tym najbardziej rozpoznawalnym wśród artystów-amatorów Ziemi Bielskiej.

Anatol Krawczuk jest członkiem Zrzeszenia Artystów Plastyków Amatorów. Wspomnienia Anatola Krawczuka i jego żony znajdują się w Archiwum Historii Mówionej Domu Spotkań z Historią w Warszawie (Nagranie o sygnaturze AHM_1726)

O Anatonie Krawczuku został nakręcony film „Krzywa. Moje miejsce na ziemi - moja mała ojczyzna” reż. Roman Konratiuk '2011

WYSTAWY INDYWIDUALNE:

- 2002 - Studziwody- Muzeum Małej Ojczyzny, „Wieś Krzywa w tkactwie i malarstwie”- wystawa Anatola Krawczuka
- 2008 - Studziwody- Muzeum Małej Ojczyzny, „Pejzaże”- wystawa Anatola Krawczuka z okazji 85 -tej rocznicy urodzin malarza
- 2010- Brześć (Białoruś), Muzeum Sztuki, „Od serca do serca”- wystawa Mikołaja Czuraby oraz jego ucznia Anatola Krawczuka
- 2010 - Prużany (Białoruś), Muzeum Pałaców
- 2011- Białystok, Centrum L. Zamenhofa- „Krzywa-Moje miejsce na ziemi”
- 2013- Szczyty- Centrum Edukacji i Promocji Kultury Białoruskiej

NAGRODY:

- 1987- Wyróżnienie- II Wojewódzki Przegląd Amatorskiej Twórczości Plastycznej województwa białostockiego
- 1994 – wyróżnienie – Wojewódzki Przegląd Amatorskiej Twórczości Plastycznej
- 2000- wyróżnienie - XIV Przegląd Amatorskiej Twórczości Plastycznej Województwa Podlaskiego
- 2013- Medal „Za wierność Ojczyźnie” nadany przez działaczy polsko-białoruskich (m.in. Doroteusza Fionika, Łarysę i Aleksandra Byćko, Anatola Turkowa) projektu metaloplastyka z Białorusi Mikołaja Kuźmicza

PRACE ANATOLA KRAWCZUKA ZNAJDUJĄ SIĘ W ZBIORACH PRYWATNYCH I PAŃSTWOWYCH:

POLSKA

Studziwody- Muzeum Małej Ojczyzny
Białystok- Muzeum Podlaskie
Bielsk Podlaski- Ratusz
Hajnówka- Muzeum i Ośrodek Kultury Białoruskiej w Hajnówce

BIAŁORUŚ

Brześć- Muzeum Sztuki

ПРАЦЫ АНАТОЛЯ КРАЎЧУКА ЗНАХОДЗЯЦЦА ў КАЛЕКЦЫЯХ:

ПОЛЬШЧА:

Студзіводы – Музей Малой Бацькаўшчыны
Беласток – Падляшскі музей
Бельск Падляшскі – Музей у Ратушы
Гайнаўка – Музей і асяродак беларускай культуры

БЕЛАРУСЬ

Берасце – Мастацкі музей

ПРЫВАТНЫЯ КАЛЕКЦЫІ ў ПОЛЬШЧЫ І ЗА МЯЖОЙ

Анатоль Краўчук нарадзіўся 1923.04.15 ў Крывой. Маляваў з дзяцінства. У пачатковай школе меў настаўніцу, якая дапамагала развіваць ягоныя таленты. Маляваў, рабіў выцінанкі, якія ўпрыгожвалі вокны і іконы. У 1940 годзе быў накіраваны на курсы Дома творчасці ў Беластоку. Спачатку вучыўся ў Бабовіча, пазней у Мікалая Чураба (1913-1998), аднаго з самых вядомых сучасных мастакоў Беларусі, школа і стыль якога моцна паўплывалі на працы Анатоля Краўчука. Падчас курсаў Анатоль здзейсніў падарожжа па музеях Мінска. Атрымаў прапанову вучыцца ў Інстытуце мастацтваў у Віцебску, аднак, складанае фінансавое становішча не дазволіла рэалізаваць планы. Падчас вайны быў вывезены ў Прусію (ваколіцы Бранева) на прымусовыя працы, працаваў на цагельні. Пасля вайны трапіў у Лунінец на Палесці. Там у 1947 годзе ажаніўся з Вольгай Корбут. Сям'ю дэпартавалі на Урал, дзе Анатоль працаваў на лесапавале. Толькі ў 1956 годзе вярнуўся ў родную вёску Крывая ў Падляшскім ваяводстве. Пабудоваў дом для жонкі і чацвярых дзяцей, у якім жыве і сёння. Мастацтва надалей вабіла Анатоля Краўчука. Маляваў. Стварыў сотні карцін, у асноўным алейныя жывапісы. Няма хаты ў Крывой, дзе на сцяне не вісеў бы малюнак Краўчука. Ён вядомы перш за ўсё як жывапісец, але яго захапленне наваколлем праяўляецца таксама ў паэзіі. Негледзячы на свой узрост Анатоль Краўчук па-ранейшаму актыўны творца, самы вядомы сярод самадзейных мастакоў Бельскай Зямлі.

Анатоль Краўчук з'яўляецца сябрам Саюза Мастакоў-Аматараў. Успаміны Анатоля Краўчука і ягонай жонкі знаходзяцца ў Архіве вуснай гісторыі Дома Сустрэч з Гісторыяй у Варшаве (Запіс сін. AHM_1726)

Анатоль Краўчук стаў героем фільма „Крывая. Маё месца на Зямлі – мая малая Бацькаўшчына” рэж. Раман Кандрацюк '2011

ПЕРСАНАЛЬНЫЯ ВYSTАВЫ:

- 2002 – Студзіводы – Музей Малой Бацькаўшчыны, “Вёска Крывая ў ткацтве і мастацтве” – выстава Анатоля Краўчука
- 2008 - Студзіводы – Музей Малой Бацькаўшчыны, “Пейзажы” – выстава Анатоля Краўчука з нагоды 85-й гадавіны мастака
- 2010- Берасце (Беларусь), Мастацкі Музей, “Ад сэрца да сэрца”- Выстава Мікалая Чурабы і яго вучня Анатоля Краўчука
- 2010 - Пружаны (Беларусь), Музей Палацка
- 2011- Беласток, Цэнтр імя Л. Замеянофа- „Крывая – Маё месца на Зямлі”
- 2013- Шчыты – Цэнтр адукацыі і прамомцы беларускай культуры

УЗНАГАРОДЫ:

- 1987- вылучэнне - II ваяводскі Агляд аматарскай мастацкай творчасці Беластоцкага ваяводства
- 1994 – вылучэнне – Ваяводскі Агляд мастацкай аматарскай творчасці
- 2000- вылучэнне - XIV Агляд аматарскай мастацкай творчасці Падляскага ваяводства
- 2013- Медаль “За вернасць Бацькаўшчыне” прызнаны польска-беларускімі дзеячамі (між іншым, Дарафеем Фёнікам, Ларысай і Аляксандрам Быцько, Анатолем Турковым) праекту Микола Кузьміна

„Krajobrazy małej ojczyzny, pełne słońca i dziecięcego zachwytu nad światem to temat obrazów Anatola Krawczuka. W niejednym krywlańskim domu, zamiast tandetnych reprodukcji „wielkich mistrzów” możemy ujrzeć jego widoki stron rodzinnych. Oto nauczyciel lokalnego patriotyzmu...”
Doroteusz Fionik „Bielksi Hostinec” Nr 2 (18)/2002

„Краявіды малой Бацькаўшчыны, поўныя сонца і дзіцячага захаплення светам – тэма карцін Анатоля Краўчука. У многіх крыўлянскіх хатах замест таных рэпрадукцыяў „вялікіх майстроў” можам пабачыць краявіды родных ваколіц. Настаўнік мясцовага патрыятызму...”
Дарафей Фёнік „Бельскі Гостінец” Nr 2 (18)/2002

„(...) powstało setki obrazów (...)których tematem jest to co najbliższe, najdroższe sercu, uczą lubić Małą Ojczyznę, opisują jej piękno, niepowtarzalność i łagodność.”

Doroteusz Fionik; Anatol Krawczuk „Pejzaże”, Studziwody ‘2008

„(...)з’явіліся сотні карцін (...) тэма якіх – самае роднае, найдаражэйшае сэрцу, тое, што вучыць любіць Малую Бацькаўшчыну, апісвае яе прыгажосць, непаўторнасць і мяккасць.”

Дарафей Фёнік; Анатоль Краўчук „Пейзажы”, Студзіводы ‘2008

„Płótna są dowodem na to, że Autor trwa w poszukiwaniu względnego piękna, poprzez paletę barw. Jest ona soczysta jak dywany dwuosnowowe, delikatna – pastelowa, jak lniane bryty na ręcznikach(…)”

Iwona Marcinowicz-Jakimiuk (historyk sztuki); Anatol Krawczuk „Pejzaże”, Studziwody '2008

„Палотны з’яўляюцца сведчаннем таго, што Аўтар праз палітру фарбаў шукае адносную прыгажосць. Яна сакавітая, як двухасноўныя дываны, далікатная – пастэльная, як ільняныя полкі на ручніках(…)”

Івона Марціновіч-Якімюк (гісторык мастацтва); Анатоль Краўчук „Пейзажы”, Студзіводы ‘2008

Twórczość Anatola Krawczuka wpisuje się w nurt współczesnego malarstwa nieprofesjonalnego o tematyce świeckiej. Artysta zwłaszcza w pejzażach oddaje indywidualną wizję świata. Przekazuje informację o Jego Krzywej- Jego Ojcowiznie, do której powrócił po latach. Jest to twórca, który mimo pobytu poza miejscem urodzenia pozostaje wierny w twórczości swej ukochanej małej ojczyźnie. Podróżując w młodości po muzeach obserwował uważnie płótna mistrzów, by później po powrocie do swej pracowni na ganku domu wykorzystywać podpatrzone rozwiązania w swych obrazach. Płótna Anatola Krawczuka są rozpoznawalne dzięki nastrojowi, który budują drewniane chałupy, łąki, drzewa, w zależności od pory roku- pulsujące kolorami, zieleniami, oraz obrazy życia wsi, której już nie ma, ale które wciąż żyją w głowie artysty. Charakterystyczne dla Anatola Krawczuka jest również operowanie intensywną paletą barw, zdecydowanymi pociągnięciami pędzla, tworzącymi ekspresyjne, rozedrgane faktury i jakby wibrujące formy. Mimo 90-ciu lat jest aktywnym twórcą, wciąż maluje, jakby każdego dnia próbował oddać jeszcze raz -być może ostatni - na nowo fragment ulicy, domu, czy drzew w ogrodzie –fragment Jego Małej Ojczyzny. I właśnie „Za wierność Ojcowiznie” został odznaczony w 2013 roku polsko- białoruskim medalem.

Agnieszka Tichoniuk

Творчасць Анатоля Краўчука ўлічваецца ў плынь сучаснага непрафесійнага мастацтва свецкай тэматыкі. Мастак ў сваіх пейзажах перадае індывідуальнае бачанне свету. Пераказвае інфармацыю пра сваю Крывую – Яго Бацькаўшчыну, куды вярнуўся праз гады. Гэта творца, які, нягледзячы на жыццё далёка ад родных мясцін, у сваёй творчасці застаўся верным сваёй любімай малой радзіме. Вандруючы ў маладосці па музеях уважліва разглядаў працы майстроў, каб пасля, вярнуўшыся ў сваю майстэрню на ганку хаты, выкарыстоўваць падглядаваныя рашэнні ў сваіх карцінах. Палотны Анатоля Краўчука адметныя настроём, які ствараюць драўляныя хаты, лугі, дрэвы, у залежнасці ад пары году – пульсуюць колерамі, зяленню. Гэта таксама карціны з жыцця вёскі, якой ужо няма, але якая надалей жыве ў памяці мастака. Характэрна Анатолю Краўчуку таксама інтэнсіўная палітра колераў, рашучыя сляды пэндзля, што стварае экспрэсію, вібрацыю фактуры і формы.

Нягледзячы на свой 90-гадовы ўзрост мастак надалей актыўны: малюе, быццам кожны дзень стараецца перадаць яшчэ раз (магчыма апошні) наноўва фрагмент вуліцы, хаты, дрэваў у палісадзе – фрагмент Яго Малой Бацькаўшчыны. І менавіта „За вернасць Бацькаўшчыне” адзначаны ў 2013 годзе польска-беларускім медалём.

Агнешка Тіханюк

WYSTAWA X 2013 - XI 2013

Stowarzyszenie Muzeum i Ośrodek
Kultury Białoruskiej w Hajnówce
17-200 HAJNÓWKA, ul. 3 Maja 42
muzeumbialoruskie@home.pl
www.muzeumbialoruskie.hajnowka.pl

Projekt graficzny /foto: Agnieszka Tichoniuk / Графічны праект /фото : Агнешка Тіханюк
Tłumaczenia: Natalia Gierasimiuk / Пераклад: Наталля Герасіміук

ISBN 978-83-63609-32-0